

*Badanie ogólne moczu - ogólne badanie moczu polega na ocenie próbki moczu pod kątem cech fizycznych i biochemicznych oraz występowania w moczu komórek, wałeczków i kryształów .

Mocz do analizy należy przynieść w specjalnym jałowym pojemniku (do kupienia w aptece). Aby uniknąć zanieczyszczeń, mocz - najlepiej poranny - trzeba oddać po starannym umyciu się, z tzw. środkowego strumienia. Próbkę powinna trafić do badania w ciągu 4 godzin. W moczu badana jest:

*barwa - urochrom, barwnik moczu, daje żółte zabarwienie o różnych odcieniach. Zmiana barwy zależy m.in. od diety, przyjmowanych leków. Czerwona barwa nie musi oznaczać zawartość krwi lecz substancje wydzielane w nadmiarze przez organizm. Brązową powoduje np. bilirubina oraz związki fenolu (skutek zatrucia tą substancją), czarna może sugerować obecność melaniny.

*przejrzystość - powinien być przejrzysty lub lekko opalizujący. Zmętnienie może oznaczać obecność krwinek czerwonych (np. stan zapalny, nowotwór pęcherza), leukocytów i bakterii (też wskazują na stan zapalny oraz soli, np. kwasu moczowego, nabłonków i tłuszczu).

*ciężar właściwy - norma to 1018-1030 g/l. Powyżej normy - przy dużych ilościach białka, glukozy lub metabolitów różnych leków. Zmniejszona gęstość może oznaczać choroby - np. moczówkę prostą czy przewlekłą niewydolność nerek.

*pH - średnia prawidłowa wartość to 6. Mniej mają osoby spożywające duże ilości mięsa. Mocz zasadowy (powyżej 6) - osoby na diecie wegetariańskiej lub mlecznej. Może on również oznaczać podwyższony poziom potasu, przewlekłą niewydolność nerek czy nadczynność przytarczyc, a także gdy mocz trzymamy zbyt długo w temperaturze pokojowej. PH poniżej 5 może oznaczać odwodnienie lub gorączkę.

*Urobilinogen - wartość 0,2mg/dl to prawidłowy wynik, wyższe wartości oznaczają żółtaczkę, a brak tej substancji - cholestazę (zastój żółci u kobiet w ciąży).

Substancje niepożądane:

*białko - jego obecność wymaga poszerzenia diagnostyki.

*glukoza - wskazuje na cukrzycę.

*bilirubina - może się wiązać z chorobami wątroby: marskością, wirusowym zapaleniem czy nowotworowymi przerzutami.

*mocz może zawierać pojedyncze leukocyty, erytrocyty i nabłonki, a także nieznaczną ilość związków mineralnych. Nie powinno być natomiast bakterii ani wałeczków, np. szklistych, komórkowych lub ziarnistych.

*Badanie kału w kierunku jaj pasożytów

*Badanie kału w kierunku cyst lamblii

*Badanie w kierunku owsików

*Krew utajona w kale (bez wymogu diety)-test na krew utajoną w kale jest wykorzystywany przede wszystkim w badaniach przesiewowych w kierunku wczesnej postaci raka jelita grubego. Pojawienie się krwi w stolcu może być jedynym objawem wczesnego stadium raka. Dodatni wynik badania kału na krew utajoną nie oznacza rozpoznania raka jelita grubego; do

ustalenia źródła krwawienia są konieczne inne badania. Przyczyną pojawienia się krwi w kale mogą być inne choroby przewodu pokarmowego.

Dodatkowym zastosowaniem badania kału na krew utajoną jest poszukiwanie przyczyn niedokrwistości (anemii), która może być spowodowana, na przykład krwawieniem z wrzodu żołądka lub dwunastnicy. Lekarz może zlecić takie badanie u pacjentów z objawami niedokrwistości, np. ogólnym osłabieniem, z niskim hematokrytem lub niskim stężeniem hemoglobiny, albo z krwawymi lub ciemnymi stolcami.

*Test na obecność antygeny cyst lamblia

*Test na obecność antygeny Helicobacter pylori